

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 788/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť Š. K., J. K., J. D. a D. Š., zastúpených advokátkou V. D., Advokátska kancelária, K., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 70/2006 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 227/2006, sp. zn. 12 Co 20/2008, sp. zn. 12 Co 36/2009, sp. zn. 12 Co 72/2011 a sp. zn. 12 Co 54/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. K., J. K., J. D. a D. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2014 doručená sťažnosť Š. K., J. K., J. D. a D. Š., (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 70/2006 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 227/2006, sp. zn. 12 Co 20/2008, sp. zn. 12 Co 36/2009, sp. zn. 12 Co 72/2011 a sp. zn. 12 Co 54/2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo najmä, že sťažovatelia podali 8. marca 2006 na okresný súd žalobu pre porušenie ich práva na rovnaké zaobchádzanie podľa ustanovenia § 9 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon). Konanie bolo vedené pod sp. zn. 4 C 70/2006. Sťažovatelia sa v konaní domáhali ochrany pred diskrimináciou, ktorej boli ako príslušníci rómskej etnickej skupiny vystavení 23. novembra 2005, keď spoločne navštívili pohostinstvo v Č., ktorého prevádzkovateľkou je J. D. (žalovaná v konaní), no obsluhujúcim personálom – manželom žalovanej, neboli obslužení s tým, že „*on Cigánov neobsluhuje*“. V tejto veci podali trestné oznámenie, avšak trestné konanie vedené Obvodným oddelením Policajného zboru vo Vranove nad Topľou pod ČVS: ORP-97/00-VT-2007 pre podozrenie zo spáchania trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 198 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 bolo po vykonaní nevyhnutných úkonov uznesením dňa 29. apríla 2008 zastavené.

Okresný súd uznesením z 21. júna 2006 na návrh pripustil, aby do konania vstúpil ďalší účastník na strane žalobcov, dnes už zosnulý T. K., a taktiež rozhodol o prerušení konania. Svoje rozhodnutie o prerušení konania odôvodnil ustanovením § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, pretože vo veci prebieha iné konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie o podanej žalobe. Toto uznesenie napadli sťažovatelia 12. júla 2006 v časti výroku o prerušení konania odvolaním. Krajský súd uznesením z 21. decembra 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 227/2006 zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v rozhodnutí konštatoval, že prerušenie konania nebolo ani potrebné, ani účelné.

Okresný súd začal v merite veci konať po 16 mesiacoch od podania návrhu na začatie konania. Po štyroch pojednávaniach (16. júla 2007, 9. augusta 2007, 11. októbra 2007, 22. novembra 2007) rozsudkom rozhodol v merite veci 22. novembra 2007, ktorým žalobe sťažovateľov čiastočne vyhovel. Konštatoval, že konaním žalovanej vo vzťahu k sťažovateľom došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a odmietnutím obslúžiť ich boli sťažovatelia vystavení priamej diskriminácii na základe ich etnického pôvodu. Okresný súd zároveň uložil žalovanej povinnosť zverejniť prostredníctvom Rómskej tlačovej agentúry písomné ospravedlnenie a zaplatiť každému zo sťažovateľov náhradu nemajetkovej ujmy po 5 000 Sk. V prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol a zaviazal žalovanú nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume 61 436 Sk k rukám ich právnej zástupkyne.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podala žalovaná odvolanie.

Krajský súd ako odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie a 28. októbra 2008 uznesením č. k. 12 Co 20/2008-194 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa, že výrok v jeho rozhodnutí nekorešponduje s tým, čoho sa žalobcovia v konaní domáhali, a konaním súdu prvého stupňa došlo k voľnej interpretácii žalobného petitu žalobcov. Navyše, podľa názoru odvolacieho súdu na vydanie rozhodnutia o takomto petite nebolo súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie. Krajský súd uložil súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie. Vyslovil svoj právny názor na vykonanie dokazovania vo veci vydania pokynu neobsluhovať Rómov zo strany žalovanej jej zamestnancom. Odvolací súd sa taktiež stotožnil s námietkami žalovanej týkajúcimi sa nedostatku vykonateľnosti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom uložil žalovanej povinnosť zverejniť prostredníctvom Rómskej tlačovej agentúry písomné ospravedlnenie. Podľa odvolacieho súdu je nevykonateľné, pretože z neho nevyplýva, aká konkrétna povinnosť – obsah ospravedlnenia — sa žalovanej ukladá. Odvolací súd ďalej konštatoval, že pokiaľ došlo k zamietnutiu časti žaloby v prevyšujúcej časti, z odôvodnenia rozhodnutia nie je jasné, či sa zamietnutie týka zamietnutia len nemajetkovej ujmy alebo aj povinnosti žalovanej zasielať žalobcom ospravedlňujúci list v zmysle petitu pôvodnej žaloby.

Okresný súd po doplnení dokazovania rozsudkom z 20. marca 2009 žalobe sťažovateľov čiastočne vyhovel. Súd prvého stupňa konštatoval, že konaním žalovanej vo vzťahu k sťažovateľom došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a tým boli vystavení priamej diskriminácii na základe ich etnického pôvodu. Zároveň okresný súd uložil žalovanej povinnosť zverejniť prostredníctvom Rómskej tlačovej agentúry písomné ospravedlnenie v znení podľa petitu žaloby a zaplatiť každému zo sťažovateľov náhradu nemajetkovej ujmy vo výške po 165,97 €. V prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol a zaviazal žalovanú nahradiť žalobcom trovy konania v sume 2 039,30 € k rukám ich právnej zástupkyne.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podala žalovaná odvolanie.

Krajský súd v odvolacom konaní rozsudkom sp. zn. 12 Co 36/2009 z 29. septembra 2009 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti tak, že návrh sťažovateľov zamietol a náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia 2. decembra 2009 dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 3. októbra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 10/2011 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, v dôsledku ktorej bola účastníkovi konania postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom, nemôže byť považované za správne.

Krajský súd rozsudkom č. k. 12 Co 72/2011-322 z 22. novembra 2011 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti tak, že návrh sťažovateľov zamietol a náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia 6. februára 2012 dovolanie, ktorým napadli rozsudok v časti výroku, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti tak, že návrh sťažovateľov zamietol.

Najvyšší súd uznesením zo 7. marca 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 218/2012 zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po vrátení veci z dovolacieho súdu odvolací súd vykonal vo veci štyri pojednávania (17. septembra 2013, 15. októbra 2013, 22. januára 2014, 4. februára 2014), na ktorých znovu dopyčul sťažovateľov, svedka S. D., a to k rovnakým skutkovým okolnostiam,

k akým už pred okresným súdom títo opakovane vypovedali. Vypočutí boli aj ďalší svedkovia P. G., V. D., J. P. a M. D.

Dňa 4. februára 2014 bol vyhlásený rozsudok, ktorým odvolací súd vzhľadom na úmrtie žalobcu T. K. vo vzťahu k nemu rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie týkajúce sa tohto účastníka zastavil. Ďalej odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti tak, že návrh sťažovateľov zamietol a náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľom doručený prostredníctvom ich právnej zástupkyne 31. marca 2014. Proti tomuto rozhodnutiu podali sťažovatelia v zákonnej lehote dovolanie na najvyšší súd.

Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 70/2006 a krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 227/2006, sp. zn. 12 Co 20/2008, sp. zn. 12 Co 36/2009, sp. zn. 12 Co 72/2011 a sp. zn. 12 Co 54/2013 došlo k porušeniu ich základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovatelia sťažnosť odôvodnili tým, že s návrhom na začatie konania sa obrátili na príslušný súd 8. marca 2006, ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti k odstráneniu právnej neistoty, a teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej nedošlo.

Ďalej uviedli: „Doposiaľ prebehlo vo veci celkovo už 13 pojednávanií, z toho 5 na okresnom súde (konkrétne v dňoch 16.7.2006, 9.8.2007, 11.10.2007, 22.11.2007, 3.3.2009) a 8 pojednávanií na súde odvolacom (konkrétne v dňoch 28.10.2008, 30.6.2009, 29.9.2009, 22.11.2011, 17.9.2013, 15.10.2013, 22.1.2014, 4.2.2014). Neprimeraný počet pojednávanií v skutkovo nenáročnej povahe prerokúvanej veci, navyše v odvolacom konaní, upozorňuje na možný neefektívny a nesústreďený postup odvolacieho súdu v konaní.

Vzhľadom na celkovú dĺžku súdneho konania - od podania žaloby do dnešného dňa uplynulo viac ako osem rokov, a tiež vzhľadom na jeho priebeh (popísaný vyššie), majú sťažovatelia za to, že dĺžka súdneho konania v tejto právnej veci je neprimeraná. Je zrejmé, že primeranosť dĺžky súdneho konania nemožno vyjadriť numericky a je potrebné skúmať a preverovať odlišnosti každého prípadu a konkrétne okolnosti prejednávanej veci. Dĺžka konania by mala byť logickým následkom zložitosti veci, avšak napadnutá právna vec nie je,

podľa názoru sťažovateľov, právne ani skutkovo nijako výnimočne zložitá. Vo vzťahu k skutkovej zložitosti sťažovatelia poznamenávajú, že prejednávanú vec nie je možné považovať za komplikovanú či inak časovo náročnú, avšak v rámci vykonaného dokazovania bolo odvolacím súdom opakovane vykonávané rovnaké dokazovanie výsluchom účastníkov konania i svedkov, ktoré už vykonal súd prvého stupňa, či dokonca samotný odvolací súd, a to k rovnakým skutočnostiam. Počas konania nebolo vykonané žiadne znalecké dokazovanie, ktoré by nepriaznivo ovplyvnilo dĺžku súdneho konania ani iné zložitejšie dokazovanie. V tomto smere sťažovatelia poukazujú tiež na to, že ani ich správanie sa počas konania nijako negatívne neovplyvnilo celkovú dĺžku konania pred súdom.

Sťažovatelia s odkazom na ustálenú judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07) majú za to, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť všeobecných súdov môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak ich činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia obrátili na súd, aby o ich veci rozhodol. Podľa názoru sťažovateľov...

Vo vzťahu ku konaniu na súde prvého stupňa nemožno opomenúť ani nesprávny postup tohto súdu krátko po podaní návrhu na začatie konania, ktorý rovnako nepriaznivo ovplyvnil celkovú dĺžku konania, kedy uznesením zo dňa 21.6.2006 konanie vo veci prerušil s tým, že v konaní o podanej žalobe bude pokračovať po skončení trestného vyšetrovania. Toto uznesenie odvolací súd po odvolaní sťažovateľov zrušil a prvostupňový súd tak začal v merite veci konať až po 16 mesiacoch od podania žaloby, na prvom pojednávaní dňa 16.7.2007. Všetky pochybenia v ich súhrne poukazujú na nesústredený postup všeobecných súdov, ktorý sa v konečnom dôsledku odrazil na doterajšej dĺžke konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené majú sťažovatelia za to, že prejednávaná vec nevykazuje žiadne rysy výnimočnosti a po dôslednom preskúmaní okolností danej veci je dĺžka konania viac ako osem rokov neakceptovateľná...

Vzhľadom na to, že odvolací súd nateraz vo veci rozhodol, toho času nie je možné porušovateľom práva prikázať, aby v ďalšom konali vo veci bez zbytočných prietahov. ...

Sťažovatelia majú za to, že právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv a slobôd poskytuje v podobe sťažnosti predsedovi súdu na prietahy

v konaní, nie sú v tomto prípade účinné. Poukazujú najmä na to, že zákonom dostupná možnosť, ako brániť svoje procesné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v podobe sťažnosti predsedovi súdu má predovšetkým preventívny charakter. Vzhľadom na dĺžku napadnutého súdneho konania, ktorá ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti presiahla trvanie ôsmich rokov, však majú sťažovatelia vážne pochybnosti, žeby v tomto štádiu bol dostatočným prostriedkom nápravy preventívny zásah predsedu súdu. Tento preventívny prostriedok nie je spôsobilý priniesť nápravu nezákonného stavu a z objektívnych dôvodov už nie je od neho možné očakávať, že zásah predsedu súdu preventívneho charakteru prinesie nápravu, pretože celkovú dĺžku konania už teraz nie je možné považovať za primeranú. V týchto a obdobných situáciách môže byť účinným len prostriedok nápravy kompenzačnej povahy, ktorým je táto ústavná sťažnosť. V tomto smere sťažovatelia tiež odkazujú na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva - vid' napr. *Finger proti Bulharsku*, rozsudok z 10.5.2011, sťažnosť č. 37346/05, § 87-88; *Kupriny proti Rusku*, rozsudok z 25.2.2010, sťažnosť č. 24827/06, § 51; *Deyanov proti Bulharsku*, rozsudok z 30.9.2010, sťažnosť č. 2930/04, § 70.

Rovnako sťažnosť predsedovi súdu nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy aj z dôvodu, že sporné konanie prebiehalo pred viacerými súdmi v niekoľkých na seba nadväzujúcich čiastkových konaniach (5 konaní pred odvolacím súdom, 2 konania na dovolacom súde) a porušovateľmi práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sú tak súd prvého stupňa ako aj odvolací súd. Sťažnosti na prieťahy v konaní podľa zákona o súdoch by museli byť zo strany sťažovateľov podané predsedovi každého tohto súdu a v tomto smere je nepochybné, že zo strany predsedov súdu by nebolo zabezpečené preskúmanie celkovej dĺžky konania.

Sťažovatelia tiež odkazujú na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, ktorý aj v iných podobných prípadoch posúdil podanú ústavnú sťažnosť sťažovateľov za prijateľnú aj napriek tomu, že nesplnili podmienku podania sťažnosti na prieťahy predsedovi dotknutého súdu. Na tieto skutočnosti poukazuje vo svojej rozhodovacej praxi aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri napr. rozhodnutia v prípadoch *Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike*, rozsudok z 12.6.2012, sťažnosti č. 30189/07; *Komanický proti Slovenskej republike*, rozsudok z 12.6.2012, sťažnosť č. 40437/07.)

Vzhľadom na uvedené majú sťažovatelia za to, že žiadne účinné právne prostriedky, okrem tejto ústavnej sťažnosti, im zákon na ochranu ich práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov neposkytuje. Majú za to, že podmienka stanovená v ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení je teda splnená. ...

V súlade s ust. § 50 ods. 3 zák. 38/1993 Z. z. v platnom znení sa sťažovatelia domáhajú priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške po 6000 EUR... každému z nich.

Nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujú sťažovatelia najmä neprimerane dlhou dobou od začatia súdneho konania a charakterom spôsobených prieťahov, ku ktorým konaním súdov došlo. Sťažovatelia odôvodňujú svoj nárok aj tým, že sa v konaní vo veci samej pred všeobecnými súdmi domáhajú ochrany pred diskriminačným konaním, ku ktorému došlo zo strany žalovanej, preto je namieste, aby im bola poskytnutá rýchla a účinná ochrana ich práv v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov.

Neprerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov znamená preto aj ohrozenie viery sťažovateľov v riadne a účinné fungovanie systému súdnej ochrany...“

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4C/70/2006 a Krajského súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co/227/2006, 12Co/20/2008, 12Co/36/2009, 12Co/72/2011 a 12Co/54/2013, porušené boli.

2. Sťažovateľom v rade 1. – 4. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške po 6000 EUR každému z nich, ktoré sú Okresný súd Vranov nad Topľou a Krajský súd v Prešove povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Vranov nad Topľou a Krajský súd v Prešove sú povinní uhradiť sťažovateľom v rade 1. – 4. spoločne a nerozdielne trovy konania na účet ich právnej zástupkyne č..., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd môže teda pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 3/2014).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 70/2006 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 227/2006, sp. zn. 12 Co 20/2008, sp. zn. 12 Co 36/2009, sp. zn. 12 Co 72/2011 a sp. zn. 12 Co 54/2013.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že napadnuté konanie vedené na okresnom súde bolo na okresnom súde skončené rozsudkom sp. zn. 4 C 70/06 z 20. marca 2009, ktorý v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 54/2013 zo 4. februára 2014 nadobudol právoplatnosť 31. marca 2014. Namietané konanie ako celok, teda aj konania vedené na krajskom súde, bolo právoplatne skončené 31. marca 2014. Sťažovatelia sa na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou až podaním doručeným ústavnému súdu 8. apríla 2014, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súdoch, ktoré sťažovatelia označili za porušovateľov ich základného práva, už netrvalo a konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sa sťažovatelia domáhali ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označených konaniach pred okresným súdom a krajským súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená ich právna neistota, ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2014